

Sygn. akt II UK 317/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku M.W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 12 lutego
2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie M. W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 12 lutego 2014 r. Zarzuciła mu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 378 § 1 k.p.c., jako że sąd drugiej instancji nie rozpoznał zarzutów apelacji, bowiem się do nich wyczerpująco nie odniósł, a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Skarżąca powołała się na występowanie w niniejszej sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wzajemnego stosunku norm z art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 9 lit. a, art. 27 i art. 32 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) i „konkurencji podstaw prawa do emerytury w sytuacji, gdy pracownik w rozumieniu art. 2 k.p. urodzony przed 1 stycznia 1949 roku wykonuje, w ramach jednego stosunku pracy, pracę o charakterze kierowniczym

dla zespołu osób, a także twórczym i artystycznym, jako kierownik zespołu muzycznego i zarazem jego akompaniator. Następnie zaś ów pracownik wniósł o ustalenie prawa do emerytury przez ZUS podając wszystkie podstawy i wnosząc o wybór najkorzystniejszej przez organ rentowy, konkurencyjność podstaw podnosząc również w odwołaniu i apelacji. Pytaniem powstałym w sprawie jest pytanie, czy pracownik w rozumieniu k.p. może uzyskać okres składkowy, w sytuacji zatrudnienia wykazującego cechy twórczo-artystyczne, na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 9 lit. a u.e.r. Zagadnieniem szczegółowym dla tego zagadnienia jest wzajemny stosunek lit. a i b w pkt 9 tego przepisu, to jest czy są to podstawy mogące być stosowane wymiennie, czy - jak wskazuje sąd II instancji w uzasadnieniu (s.4) skarżonego wyroku - lit. b jest stosowana do stanów faktycznych przed 1 stycznia 1974 roku wyłącznie”.

W ocenie skarżącej „jest możliwe ustalenie okresu składkowego dla pracownika zaangażowanego twórczo-artystycznie, na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 9 lit. a u.e.r. Jest to praca w szczególnym charakterze, która jest dodatkowo przedmiotem art. 32 ust. 3 pkt 3 u.e.r., a więc tego typu zatrudnienie jest przewidziane przez ustawę”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi

na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Przez istotne zagadnienie prawne, na które powołuje się skarżąca, należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Jednocześnie, chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sądem Najwyższym, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Musi więc ono pozostawać w związku ze sprawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003). Wymagań tych skarżąca nie spełniła chociażby dlatego, że przedstawione zagadnienie prawne zostało sformułowane na podstawie przepisów prawa materialnego, które nie zostały powołane w podstawach kasacyjnych. Tymczasem, stosownie do art. art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod rozwagę jedynie nieważność postępowania.

Dodać jedynie można, że problem przedstawiony przez skarżącą to pytanie, czy do pracownika wykonującego w ramach stosunku pracy działalność twórczą, o jakiej mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 31, poz. 145 ze zm.), można zastosować art. 6 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie jest to istotne zagadnienie prawne, bowiem odpowiedź na to pytanie nie następuje trudności interpretacyjnych.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich

rodzin, do twórcy objętego przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innymi przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym można - na jego wniosek - zastosować przepisy ustawy, pod warunkiem opłacania składek, o których mowa w art. 8. Oznacza to, że pracownik wykonujący w ramach stosunku pracy działalność twórczą mógł zostać objęty również ubezpieczeniem twórców, pod warunkiem jednakże, że opłacał składki na to ubezpieczenie, czyli składki określone w art. 8 powyższej ustawy. Wtedy za ten sam okres podlegał ubezpieczeniu społecznemu z dwóch tytułów i związku z tym przy ustalaniu prawa do emerytury należałoby uwzględnić okres korzystniejszy (art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Jak zaś wynika z ustaleń faktycznych zawartych w zaskarżonym wyroku „wnioskodawczyni nie podlegała ubezpieczeniu twórców i nigdy z tego tytułu nie opłacała składek”.

Skarżący nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.